

Türkiye'nin Canı

Hibe Programı Rehberi

ÖN BAŞVURULAR İÇİN
SON TARİH: 11.10.2013
SAAT: 17.00

WWF-Türkiye
Eylül 2013

İçindekiler

Giriş	3
1. Hibe Programının Amaçları	4
2. Genel Koşullar.....	4
3. Hibe Tutarı.....	4
4. Uygunluk Kriterleri.....	5
5. Desteklenecek Proje ve Faaliyetler	6
6. Karşılanan Maliyetler.....	7
7. Başvuru Süreci	8
8. Takvim.....	10
9. İletişim Bilgileri.....	10
10. Ekler.....	11
Ek 1. Başvuru Formu (Genel Bilgiler, Proje ve İş Planı)	
Ek 2. Mantıksal Çerçeve Formu	
Ek 3. Bütçe Formu	
Ek 4. Başvuru Sahibinin Beyanı ve Bilgi Formu	
Ek 5. Ortaklık Beyanı ve Bilgi Formu	
Ek 6. İştirakçi Beyanı ve Bilgi Formu	
Ek 7. Yönetim Kurulu Kararı Örneği	
Ek 8. Mantıksal Çerçeve Formu Örneği	
Ek 9 Kontrol listesi	

Giriş

Üç kıtanın birleştiği noktada yer alan Türkiye, bulunduğu coğrafyanın biyolojik çeşitlilik açısından en zengin ülkelerinden biri olarak kabul edilmektedir. Sahip olduğu 160 memeli, 460 kuş, 10 bini aşkın bitki, 141 sürüngen ve çift yaşamlı, 364 kelebek ve 480 balık türü bunun göstergesidir. Bunlar arasında çok sayıda endemik, nadir ve tehlike altında tür bulunmaktadır.

Gerçekten de, dünya genelinde olduğu gibi, Türkiye'nin biyolojik çeşitlilik değerleri ve doğal alanları son yıllarda hızlı bir bozulma, azalma ve yok olma sürecinin etkisi altındadır. Dünya Doğayı Koruma Birliği'nin (IUCN) 2012 verilerine göre ülkemizde küresel ölçekte tehdit altında 179 tür/alttür bulunmaktadır. Artan nüfus ve tüketim miktarı ile çevresel açıdan sürdürülebilir olmayan büyümenin doğa üzerinde yarattığı baskı, iklim değişikliğiyle birleşerek bu süreci daha da hızlandırmakta ve etki alanını genişletmektedir.

WWF-Türkiye; insanın doğayla uyum içinde yaşadığı bir geleceğin kurulması amacıyla biyolojik çeşitliliği korumak, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamak ve iklim değişikliğinin etkilerini azaltmak için çalışır. Bugüne kadar elde edilen doğa koruma başarılarında yerelin önemli bir yere sahip olduğuna inanan WWF-Türkiye, yerel sivil toplum kuruluşlarının girişimlerini desteklemek amacıyla 2011 yılında Türkiye'nin Canı Hibe Programı'nı başlatmıştır. 2012 yılında yürütülen ilk uygulama döneminde, hibe programı kapsamında desteklenen 6 yerel proje başarıyla tamamlanmıştır.

Bu rehber, 2 Eylül 2013 tarihinde duyurusu yapılan ve 1 Şubat 2014 itibarıyla başlatılması öngörülen II. Uygulama Dönemi için proje başvurusu yapmak isteyen yerel sivil toplum kuruluşlarına yardımcı olmak üzere hazırlanmıştır.

1. Hibe Programının Amaçları

Türkiye'nin Canı Hibe Programı, Türkiye'nin sahip olduğu biyolojik çeşitliliğin korunması yolunda yerel sivil toplum kuruluşlarının girişimlerini desteklemek amacıyla başlatılmıştır. Bu amaçla, aşağıdaki konular kapsamında hazırlanacak projelere destek verilecektir:

- Doğrudan tür ve/veya yaşam alanının (habitatın) korunmasına yönelik çalışmalar
- Biyolojik çeşitliliğin ve türlerin doğal yaşam alanlarının (habitat) korunmasına yönelik farkındalık yaratma ve kamuoyu oluşturma çalışmaları
- Kırsal bölgelerde, başta tarım, hayvancılık ve balıkçılık olmak üzere biyolojik çeşitliliğin korunmasını destekleyen sürdürülebilir doğal kaynak kullanımına yönelik uygulamalar ve buna ilişkin bilgiyi geliştirmeye ve yaymaya yönelik çalışmalar
- İklim değişikliğinin biyolojik çeşitlilik ve türler üzerindeki olumsuz etkilerini belirlemeye, azaltmaya ve iklim değişikliğine uyuma yönelik çalışmalar

2. Genel Koşullar

Süre: Hibe programı tarafından desteklenecek projelerin süresi 6 aydan kısa, 15 aydan uzun olamaz.

Teklif Sayısı: Her kurum, başvuru sahibi ve/veya proje ortağı olarak birden fazla teklifte bulunabilir. Başvuru sahibi ve/veya proje ortağı olarak hibe programına başvuran herhangi bir kurumun en fazla bir projesi desteklenecektir.

Projelerin Gerçekleştirileceği Alan: Hibe programına yapılacak başvurularda herhangi bir bölgeye öncelik tanınmamıştır. Bölüm 1'de belirtilen konularda olmak koşuluyla, Türkiye'nin her bölgesinden başvuru yapılabilir.

3. Hibe Tutarı

Program çerçevesinde proje başına verilecek destek asgari 15.000 TL ve azami 35.000 TL'dir. Hibe programı kapsamında, verilecek desteğe ek olarak proje sahibi ya da ortağı tarafından projenin toplam bütçesinin en az %10 oranında eş katkı sağlanması gerekmektedir. Eş katkı, projeye ilgili genel idari giderler, personel ücreti, kiralama vb. uygun maliyetler olmak kaydıyla aynı ya da nakdi olabilecektir.

4. Uygunluk Kriterleri

4.1. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu

Türkiye'nin Canı Hibe Programı'na aşağıdaki koşulların tamamına uyan kuruluşlar başvurabilir:

- T.C. yasalarına göre kurulmuş ve Türkiye'de yerleşik dernek, vakıf ya da kooperatif statüsünde olmak,
- Türkiye'nin Canı Hibe Programı proje çağrısı ilan tarihi olan 2 Eylül 2013'ten en az üç ay önce kurulmuş ve tescil edilmiş olmak,
- Proje faaliyetinin, başvuruda bulunan kuruluşun tüzüğünde yer alması ve/veya görev alanı içerisinde olması,
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olmak, aracı olarak hareket etmemek.

Bunlarla birlikte, başvurularla sahipleriyle ilgili olarak aşağıdaki hususlar dikkate alınacaktır:

- Hibe programına yalnızca tüzel kişiler başvurabilir, gerçek kişiler başvuramaz.
- Hibe programı amaçları dışında, herhangi bir kişi ya da kuruma ekonomik yarar sağlayacak faaliyetler, program kapsamında desteklenmeyecektir.

4.2 . Ortaklar, Ortakların Uygunluğu ve İştirakçiler

Başvuru sahipleri, tek başlarına ya da ortak kuruluşlar ile birlikte Türkiye'nin Canı Hibe Programı'na başvuruda bulunabilir. Bu durumda, proje ortaklarının da başvuru sahibi ile aynı özellikleri taşıması gereklidir. Proje ortakları, projenin tasarlanmasına ve uygulanmasına katılmalıdır. Proje ortaklarının proje kapsamındaki masrafları başvuru sahibi olan kuruluş ile aynı koşullarda kabul edilecektir. Ancak, proje kapsamında gerçekleştirilecek mal ve hizmet satın alımlarının proje ortakları ya da iştirakçileri tarafından yapılması mümkün değildir.

Başvuranların ve ortakların uygunluk kriterlerini taşımayan kuruluşlar projeye, projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla, iştirakçi olarak katılabılırlar. Özel sektör kuruluşları iştirakçi olamazlar. İştirakçi kuruluşların harcamaları uygun maliyet olarak değerlendirilmez. İştirakçi kuruluşlar, katılımlarına dair beyanda bulunmalıdırlar.

5. Desteklenecek Proje ve Faaliyetler

5.1. Uygun Olan Proje ve Faaliyetler

Hibe programının genel çerçevesi aşağıdaki konulardan oluşmakla birlikte, programın hedeflerine hizmet eden diğer proje önerileri de değerlendirmeye alınacaktır:

- Odak türlerin (küresel, bölgesel, ulusal ölçekte nesli tehlike altında olan, hassas, nadir ve/veya endemik türler) korunması ve rehabilitasyonu
- Hassas habitatların korunması, sürdürülebilir kullanımı, yönetimi ve restorasyonu
- Odak türlerin ve habitatların iklim değişikliğine uyumunun güçlendirilmesine yönelik çalışmalar
- Odak tür(ler) ve hassas habitatlara yönelik iyi uygulamalar ve bunların yaygınlaştırılması
- Odak tür(ler), hassas habitatlar, biyolojik çeşitlilik ve ekosistem hizmetleri konularında ilgi gruplarına yönelik (karar vericiler, çiftçiler, balıkçılar, çocuklar, vb) eğitim, iletişim ve farkındalık yaratma çalışmaları
- Odak tür(ler), hassas habitatlar, biyolojik çeşitlilik ve ekosistem hizmetleri konularında yerel kapasitenin geliştirilmesi
- Yöre halkının sahip olduğu geleneksel bilgi, kültürel birikim, doğa ile uyumlu yaşam tarzı ve geçim kaynaklarının devamlılığının desteklenmesi (ör. kara kovan arıcılığı, soğanlı bitkilerin yerel üretimi, kök boya ile dokumacılık vb)
- Özellikle tarım, balıkçılık, hayvancılık, ormancılık ve turizmde sürdürülebilir doğal kaynak kullanımı ve doğa ile uyumlu örnek uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik faaliyetler

5.2. Uygun Olmayan Proje ve Faaliyetler

Türkiye'nin Canı Hibe Programı kapsamında aşağıda örnekleri verilen projeler ve faaliyetler desteklenmeyecektir:

- Amacı sadece çalıştay, seminer, konferans veya kongre düzenlemek; bu gibi toplantılara katılmak için bireysel kaynak oluşturmak için hazırlanan projeler
- Eğitim veya diğer kurslar için bireysel burslar
- Başka kurum, kuruluş ya da bireylere yönelik hibeler
- Akademik araştırma ve fizibilite çalışmaları (kapsamlı bir doğa koruma projesinin parçası değilse)
- Yerel kuruluşların rutin faaliyetlerinin finansmanı
- Ulusal ve uluslararası kurumlar ve AB fonları tarafından hâlihazırda desteklenen projeler ve bu projelere benzer nitelikteki faaliyetler
- Kâr getirici faaliyetler
- Siyasi veya etnik içerikli faaliyetler

6. Karşılanaan Maliyetler

Türkiye'nin Canı Hibe Programı'nın destekleyeceği projelerin seçiminde başvuru sahibinin gerçekçi ve maliyet-etkin olmasına dikkat edilecektir. Program çerçevesinde yalnızca uygun maliyetler karşılanacaktır. Proje bütçesi, hem bir maliyet tahmini hem de uygun maliyetler için tavan niteliğindedir. Uygun maliyetler götürü maliyetlere değil, gerçek maliyetlere (projenin uygulanması sırasında yapılacak fiili maliyetler) dayandırılmalıdır. Proje kabul sürecinde başvuru sahibinden bütçe kalemleriyle ilgili ek açıklama ya da bütçede indirim yapması istenebilir.

6.1. Maliyetlerin Uygunluğuna İlişkin Esaslar

- Harcamaların, projenin yürütülmesi için gerekli olması
- Harcamaların, gerçekçi mali yönetim prensipleri ile uyumlu olması, maliyet etkinliği sağlaması
- Harcamaların proje sözleşmesinin bütçesinde yer alması
- Harcamaların başvuru sahibi ve/veya proje ortağı tarafından gerçekleştirilmesi (Bkz. Madde 4.2)
- Harcamaların proje uygulama sürecinde gerçekleşmiş olması
- Harcamaların faydalanıcının veya proje ortağının hesaplarında veya resmi belgelerinde kayıtlı olması (Bkz. Madde 4.2)
- Harcamaların doğrulanabilir ve tanımlanabilir olması, orijinal belgelerle sunulması.

6.2. Uygun Maliyetler

- Projenin toplam uygun maliyetinin %15'ini geçmemek koşuluyla proje personel ücretleri (proje kapsamında teknik ve idari personel olarak çalışacak kişilerin net maaşları, sosyal sigorta primleri, ilgili diğer ücret ve maliyetler dahil edilmelidir.
- Piyasa standartlarında kabul edilen miktarlardan yüksek olmamak koşuluyla danışman, uzman, eğitmen gibi üçüncü şahıs ödemeleri (bütçe kalemine sözleşmeden doğan stopaj vergisi dahil edilmelidir),
- Seyahat harcamaları (piyasa standartlarında ve belge karşılığı yapılacak ulaşım, konaklama ve yemek giderlerini kapsamaktadır.
- Projenin uygulanması için mutlaka gerekli olması ve proje toplam bütçesinin % 30'unu geçmemesi koşuluyla küçük ölçekli yapım işleri (mevcut ve devam eden bina inşaat harcamaları hariç)
- Piyasa fiyatlarına uygun ve projenin gerçekleştirilmesi için gerekli olmak koşuluyla ekipman ve malzeme alımı ve kiralanması ile hizmet alımı maliyetleri
- Mali hizmet maliyetleri (havale, sigorta, banka, noter, sözleşme gereği oluşan damga vergileri gibi maliyetler, vb)
- Sarf malzemesi (kağıt, kırtasiye malzemeleri, mürekkep, toner vb) maliyetleri
- Tanıtım ve görünürlük maliyetleri (basılı ve görsel malzeme, web sitesi, tabela, vb).
- Alt yüklenici maliyetleri (yayın, etkinlik organizasyonu, çeviri vb).

- İletişim maliyetleri (posta, kargo, telefon vb)
- Toplantı ve eğitim maliyetleri (salon kirası, ikram, katılımcı seyahat giderleri vb)
- Projenin toplam bütçesinin %10'unu geçmemek koşuluyla, başka bütçe kalemi altında verilen maliyetleri içermeyen, daha önce öngörülemeyen genel giderler.

6.3. Uygun Olmayan Maliyetler

- Proje faaliyetleri ile doğrudan ilgili olmayan tüm harcamalar
- Yararlanıcının ve proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri nedeniyle oluşan ceza, zam, faiz ve sair giderler
- Proje hazırlık maliyetleri
- Kamu görevlilerinin maaşları
- Proje yararlanıcısı ya da ortakları dışında başka kişiler tarafından gerçekleştirilen harcamalar
- Projeye ilgisi olmayan harcamalar
- Borç, zarar veya borç karşılıkları
- Hâlihazırda başka bir kaynak tarafından finanse edilen bütçe kalemleri
- Arazi, bina veya motorlu taşıt alımları, vergileri, leasing giderleri
- Varsa döviz kuru zararları
- Üçüncü taraflara verilen krediler/hibeler

7. Başvuru Süreci

Hibe programına başvuru süreci iki aşamalıdır.

7.1. Birinci Aşama

Birinci aşamada, Proje Başvuru Formu doldurularak Tablo 1'deki belgeler ile birlikte 11 Ekim 2013 saat 17:00'ye kadar WWF-Türkiye'de olacak şekilde, hibe@wwf.org.tr adresine elektronik posta ile gönderilecektir. Lütfen Ek 9'da yer alan Kontrol Listesi'ni kullanarak başvurunuzu forma uygun olarak hazırladığınızı kontrol ediniz.

Birinci aşamada; başvurular WWF-Türkiye ekibi tarafından idari kontrol ile teknik ve mali değerlendirmeden geçirilecektir. Değerlendirmede, sunulan proje konusunun, Türkiye'nin Canı Hibe Programı'nın amaçları ve öncelikleri ile uyumu, önerilen yöntemin uygulanabilirliği, başvuran kuruluşun mali ve idari kapasitesi, projenin hibe desteği sonrası sürdürülebilirliği ile projenin bütçe ve maliyet etkinliği göz önüne alınacaktır. Birinci aşamayı geçen başvurular 8 Kasım 2013 tarihinde başvuru sahiplerine duyurulacak ve Seçici Kurul tarafından değerlendirilecekleri ikinci aşamaya geçmeye hak kazanmış olacaktır.

Tablo 1. Birinci aşamada sunulması gereken belgeler

- Proje Başvuru Formu (Ek-1)
- Mantıksal Çerçeve (Ek-2)
- Proje Bütçesi (Ek-3)
- Başvuru Sahibinin Beyanı ve Bilgi Formu (Ek-4)

- Ortaklık Beyanı ve Bilgi Formu (Ek-5) – *Ortak varsa*
- İştirakçi Beyanı ve Bilgi Formu (Ek-6) – *İştirakçi varsa*
- Başvuran Kurumun Yönetim Kurulu Kararı (Ek-7)

7.2. İkinci Aşama

Birinci aşamayı geçen proje teklifleri, varsa eksiklikleri tamamlanarak, gözden geçirilmiş Proje Başvuru Formları ve Tablo 2’de belirtilen belgelerin asılları ya da başvuran kurum tarafından onaylanmış örneklerinin aşağıda belirtilen sırayla, 29 Kasım 2013 saat 17:00’ye kadar posta, kargo veya elden teslim yoluyla WWF-Türkiye’nin sayfa 10’da (Bölüm 7.4) belirtilen posta adresine ulaştırılacaktır. Lütfen başvurunuzu Ek 9’da yer alan Kontrol Listesi’ni kullanarak Başvuru Formu’na uygun olarak hazırladığınızı kontrol ediniz. Başvuru sahiplerinin, aşağıdaki belgelerden bazılarını ibraz edememeleri halinde bu belge(ler) yerine geçebilecek ve yürürlükteki Türkiye Cumhuriyeti yasa ve yönetmeliklerince geçerliliği bulunan diğer yasal belge(leri) ibraz etmeleri gerekmektedir.

Başvurular (Başvuru Formu, ekler ve destekleyici belgeler) 1 (bir takım) basılı ve ıslak imzalı olarak teslim edilmelidir. Başvuru Formu, Bütçe, Mantıksal Çerçeve ve Özgeçmiş(ler) ayrıca elektronik formatta (CD, USB, bir web sitesine yüklenerek) sunulmalıdır. Elektronik format, basılı versiyon ile tam olarak aynı içeriğe sahip olmalıdır.

Tablo 2. İkinci aşamada sunulması gereken belgeler

- Düzeltilmiş Proje Başvuru Formu (Ek-1)
- Düzeltilmiş Mantıksal Çerçeve Formu (Ek-2)
- Düzeltilmiş Proje Bütçesi (Ek-3)
- Başvuruda bulunan kuruluş ve her bir ortak kuruluşa ait resmi kuruluş belgesi, tüzüğü veya kuruluş sözleşmesi
- Başvuruda bulunan kuruluş ve her bir ortak kuruluşa ait güncel mali ve muhasebe bilgileri (kâr-zarar hesabı ve hesapları kapatılmış olan bir önceki seneye ait bilanço)
- Başvuruda bulunan kuruluş ve her bir ortak kuruluşa ait faaliyet raporu
- Başvuruda bulunan kuruluş ve her bir ortak kuruluşun yetkili karar organınca projeyi uygulamak için verilen ve belgeleri imzalama yetkisi olan kişi / kişilerin de belirtildiği karar
- Başvuruda bulunan kuruluş ve her bir ortak kuruluşa ait imza sirküleri
- Projede görev yapacak personelin özgeçmişleri (CV) ve görev tanımları
- Kâr amacı gütmeyen kooperatifler için, tüzüklerinde/kuruluş sözleşmelerinde, üyelere kâr dağıtılmasını yasaklayan hükmü göstermek suretiyle faaliyetlerinin kesinlikle kâr amacı gütmediğini ispat eden veya Genel Kurul kararıyla kârın gelecekteki 5 yıl boyunca hissedarlara dağıtılmayacağını beyan eden belge

İkinci aşamada geliştirilen proje başvuruları; kamu kurumları, üniversiteler, uzmanlar, sivil toplum, iş ve sanat dünyası gibi çeşitli gruplardan temsilcilerin yer aldığı Seçici Kurul tarafından son değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Seçici Kurul Değerlendirmesi sırasında proje sahibi kuruluşların temsilci(leri)sinin sunum yapması ve mülakatta yöneltilecek soruları yanıtlaması beklenmektedir.

Proje başvuruları seçici kurul tarafından aşağıdaki esaslar çerçevesinde değerlendirilecektir:

- Başvuru sahibinin konu ile bilgisi, tecrübesi, yönetsel ve mali kapasitesi
- Önerilen projenin, Türkiye’nin Canı Hibe Programı’nın hedefleriyle uyumu

- Projenin yöntemi
- Projenin uygulanabilirliği
- Projenin sürdürülebilirliği
- Beklenen çıktılar ve etkiler
- Projenin bütçe ve maliyet etkinliği

7.3. Sözleşmelerin İmzalanması ve Proje Uygulama Eğitimi

Desteklenecek projelerin Seçici Kurul tarafından belirlenmesinin ardından WWF-Türkiye ile proje sahibi kuruluşlar arasında sözleşme imzalanacak ve projelerin yürütülmesinden sorumlu kişiler için proje uygulama eğitimi düzenlenecektir.

7.3. Proje Uygulama, İzleme, Raporlama

Sözleşmelerin imzalanması ve proje uygulama eğitiminin ardından, en geç 1 Şubat 2014 itibarıyla projeler için uygulama dönemi başlamış olacaktır. Uygulama döneminde, projenin kaydettiği teknik ilerlemeleri ve mali durumu içeren iki ara rapor (Teknik Rapor ve Mali Rapor) ve projenin tamamlanmasıyla birlikte nihai raporların WWF-Türkiye'ye sunulması gerekmektedir. İmzalanacak sözleşmelerde de yer alacak raporların, WWF-Türkiye tarafından verilecek formata uygun olarak sunulması gerekmektedir. Uygulama döneminde, WWF-Türkiye tarafından, proje alanlarına ziyaretler yapılacaktır.

7.4. Sorular ve Destek

Daha fazla bilgi ve bu rehberde yanıt bulamadığınız sorular için hibe@wwf.org.tr e-posta adresinden bizimle iletişime geçebilirsiniz.

8. Takvim

Türkiye'nin Canı II. Dönem Hibe Programı Başvuru ve Değerlendirme Süreci	Tarih
Hibe duyurusu	02 Eylül 2013
Son başvuru tarihi	11 Ekim 2013
Ön değerlendirme	14 Ekim – 8 Kasım 2013
Başvuru sahiplerine ön değerlendirme sonuçlarının bildirilmesi	8 Kasım 2013
Ön değerlendirmeyi geçen (kısa listeye giren) projelerin revizyonu ve nihai başvuru	11 Kasım – 29 Kasım 2013
Kısa listeye giren projelerin Seçici Kurul tarafından incelenmesi	29 Kasım – 20 Aralık 2013
Seçici kurul değerlendirmesi ve proje sahipleriyle mülakat	20 Aralık 2013
Sözleşmelerin imzalanması ve proje uygulama eğitimi	10 Ocak 2014
Projelerin uygulanmaya başlaması	1 Şubat 2014

9. İletişim Bilgileri

WWF-Türkiye
Türkiye'nin Canı Hibe Programı
Büyük Postane Caddesi No:19 Kat:5
34420 Bahçekapı, İstanbul
Telefon/Faks: 0212 528 20 30 / 0212 528 20 40
E-posta: hibe@wwf.org.tr
www.wwf.org.tr
www.turkiyenincani.org

10. Ekler

Ek 1: Proje Başvuru Formu (Genel Bilgiler, Proje, İş Planı)

Ek 2: Mantıksal Çerçeve Formu

Ek 3: Bütçe Formu

Ek 4: Başvuru Sahibinin Beyanı ve Bilgi Formu

Ek 5: Ortaklık Beyanı ve Bilgi Formu

Ek 6: İştirakçi Beyanı ve Bilgi Formu

Ek 7: Yönetim Kurulu Kararı Örneği

Ek 8: Mantıksal Çerçeve Formu Örneği

Ek 9: Kontrol Listesi